

کتیبی رهش و پیتگه راکان

هاشم سهراج

ههیه، واته روخساری ئینسان هه لگری کۆمه لیک پیتی شاراو هیه هه لبه ته دامه زرتنه ری ئهم زانسته باطنیه (فضل الله نه سترابادی) یه ئه و سۆفیگه ره سالی ۱۳۳۹ له شاری نه ستر آباد و له رۆخ ده ریای خه زه له خوره سان له دایک بووه.

دواتر چون سگ ده مرئ و هه ردوو قاچی به گوربس شه ته ک ده دن و ته رمه که ی له بازاره کان راده کیشن، چونکه «فضل الله» له کتیبه که یدا که به ناوی «جاویدانامه» یه ئه وه ی ده رختوو ه که «کردگار له روخساری ئینساندا ده بیندرئ».. پاشان کۆمه لیک شاعیری پیتگه را که باوه رپان به هه مان رپباز و ته ربقه ته ی سۆفیگه ری هه بوو، له لایه ن ده سه لاتی جیا جیا وه له نیتو ده بردرین له وانه .. نه سیمی، فیغانی، رافعی، میسالی، روحی به غدادی، گول بابا.. که به شاعیرانی پیتگه را تۆمه تبار ده کرین، پاموک له کتیبی ره شدا کۆمه لیک کاره کته ری خو لقا ندوو ه، به لام تیکر ای کاره کته ره کان تاراده یه ک سه ره به یه ک خانه واده ن- مام مه لیح

«کتیبی رهش» رۆمانیکی «ئۆرهان پاموک» ه و (عه بدولقادر عه بدالی) وه ریگه پرا وه ته سه ر زمانی عه ره بی، پاموک له م رۆمانه یدا مانه ندی رۆمانی «به فر» له سه ر کۆمه لیک گو فتار و تیکستی دیرین و روودای میژوو یی کار ده کا، به تایبه تی میژوو یی حوکمرانی سولتانه کانی عوسمانی که چۆن له پینا و ده سه لات و ده سه لات خوازی برا و خزم و خویشی خو یان له نیتو بر دووه، به لام گرنگترین ته وه ری ئهم رۆمانه، وروژان دن و قولبوونه وه یه تی له جیهانی ئالۆز و ته مومرژای گرو ی پیتگه رای- الحروفیه، که گرویه کی سۆفیزم و باطنیه و له رتگه ی خودی «پیت» هوه، مانا نه گو ترا و نه یینی و په نه انه کانی تیکستی پیرۆز ده دۆزیته وه، بۆ نمونه- ئه لف لای پیتگه راکان به پیرۆزترین پیت ناوزه ده کرئ، جیم «ج» دلۆپه ی فرمیسه که و پیتی هه «ه» شیه ی گشتیه ته ی روخسار و دوا بین ئامازه یه بۆ ناوی کردگار، ههروه ها پیتگه راکان پینان وابه پیت پیوه ندی به ده موچا و روخساره وه

و سۆزانی هاوسه‌ری محمه‌د سابت به‌گی باپییره، پوره هاله، سائیم و خیزانی، محمه‌د یلماز، ئەسکه‌ندهری هاوړپتی غالب، به‌لام کاره‌کته‌ره سه‌ره‌کییه‌کانی کتیبی ره‌ش بریتین له (جه‌لال سالیک) و (غالب) و (روئیا) جه‌لال سالیک له رۆژنامه‌ی (میللییه‌ت) دا گۆشه نووسه، (روئیا) خوشکی جه‌لال و هاوسه‌ری غالبی پارێزه‌ره- رووداوه‌کان زیاتر په‌یوه‌ستن به‌شاری ئەسته‌مبۆل و نیشانتاشی و بۆسفۆر، شه‌قامی (ته‌قسیم) قه‌ره‌کۆی و به‌گ ئوغلو و که‌به‌ریه‌و ئپارتمانێ (شه‌ر قلب) و ... بازار و سینمه‌ما و دوکانی فه‌نتا‌زیا‌میزی عه‌لئه‌دین و کارگه‌یه‌کی بووکه‌شوشه‌ دروستکردن و مزگه‌وتی سلیمانییه‌ و شاری بۆسفۆر... تاد جه‌لال سالیک له گۆشه‌که‌یدا له‌سه‌ر کۆمه‌لێک تیکستی پیتگه‌را کارده‌کا و هه‌ندێ جار گوفتاره‌کانی شیخزاده ئیسماعیل ئەفه‌ندی ده‌خاته‌ روو که یه‌کیکه‌ له‌و پیتگه‌رایانه‌ی له‌ لایه‌ن ده‌سه‌لاته‌ توند‌په‌وه‌کانه‌وه‌ کوژراوه، تیکست له‌ ریگه‌ی گێرانه‌وه‌ و دیالوگ و فه‌نتا‌زیا و هه‌لپشتنی یاده‌وه‌ری و دیمه‌نی سینمه‌مایی و ناو‌بردنی کۆمه‌لێک فیلم و ئەکته‌ری سینمه‌مایی و پیدانی ناو‌نیشانی تایبه‌ت به‌ به‌شه‌ یه‌ک له‌ دوا‌ی یه‌که‌کان و وێپای به‌کار‌بردنی گوفتاره‌گه‌لیکی شاعیر و سۆفیگه‌ر و بیرمه‌ند و رۆماننوسی خۆزه‌لاتی و خۆژئاوایی له‌ ده‌سپێکی هه‌ر به‌شیکی رۆمانی کتیبی ره‌شدا له‌وانه‌ ئیبن زهرانی، ئیبن عه‌ره‌بی، ریلکه، بارۆن پاشا، مارسیل

پروست، دانتی، لويس كارول، شیخ غالب، عه‌بدولپه‌حمان شه‌ره‌ف، ئولونای، کۆلیریدج، بۆرکان شورای، دۆستۆبۆفسکی، مه‌ولانا، باتریسیا های سمیس، ئەحمه‌د راسم، ناتانییل هاوژورن، فلۆبیر، ژیدارد دی نیرقال، خالید زیا، فه‌ریده‌دین عه‌تار، چه‌ند بره‌گه‌یه‌ک له‌ کتیبی هه‌زارویه‌ک شه‌و، نیازی میسری، تاهیری مه‌وله‌وی، ئیزاک دنیسن، دی کونسی، ئەدگار ئالان پۆ، کتیبی ره‌ش له‌ دوو پاژ پینکه‌اتوه‌وه، پاموک له‌ زاری جه‌لال سالیک ده‌لتی:

خۆژئاواییه‌کان «ئیبن عه‌ره‌بی» به‌ گه‌وره‌ترین بوونگه‌را له‌ قه‌له‌م ده‌دن، کتیبی ره‌ش به‌ دوورودرێژی له‌ ره‌گورپه‌شی ته‌ریقه‌تی به‌گداشی ده‌دوێ که‌ چۆن له‌ ئەلبانی‌اوه‌ سه‌ری هه‌لداوه، دوا‌ی ئاواره‌بوونی ده‌رویش و موریده‌کان بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر پاشان ده‌گه‌رینه‌وه‌ و له‌ژێر ناوی ته‌ریقه‌تی نه‌قشه‌ندی له‌ خانه‌قا‌کانی نه‌خشین به‌ نه‌پیتی سرووته‌کانیان ئەنجام ده‌دن.

به‌لام دوا‌ی بانگه‌شه‌کردنی رژیمی کۆماری، ته‌کیه‌ و خانه‌قا‌کان داده‌خه‌رتین، هه‌روه‌ها ده‌ق ئاماژه‌ به‌ عه‌شیره‌تی (زرییان) و چپای (قاف) و کیمی‌اگه‌ره‌کان و توخمی زێر و چه‌ندین بابه‌تی تر ده‌دا له‌ هه‌مان کاتدا جه‌لال سالیک وه‌ک رۆژنامه‌گه‌ریکی دیموکراسی‌خواز له‌ گۆشه‌که‌یدا هه‌ولێ هه‌لوه‌شاندنه‌وه‌ی تیکسته‌ دیرینه‌کان ده‌دا و ده‌لاله‌ته‌کان ده‌دوینێ و مانا نه‌گوتراو و نه‌پینی و په‌نه‌انه‌کان ده‌دۆزیته‌وه‌، سالیک پیتی وایه‌ مه‌سه‌نه‌وییه‌کانی

(مه‌ولانا) بریتین له‌م تیکستانه‌، کليلة و دمنه، (منطق الطیر)ی عه‌تار، (مجنون و لیلی)، (مناقب الأولیاء)، چیرۆکی پیغه‌مبه‌ران، هه‌زارویه‌ک شه‌و، کتیبی ئیبن زهرانی، ئەم بۆچونه‌ش سه‌ره‌به‌ری مه‌وله‌وییه‌کان دلگه‌ران ده‌کا، هه‌روه‌ها ده‌لتی..

شه‌مسی تبریزی له‌ لایه‌ن موریدانی مه‌ولانا که‌ عه‌لئه‌دینی کورپشی یه‌که‌یک بووه‌ له‌و بکوژانه‌ی «شه‌مس» یان کوشتووه‌ و فریایان داوه‌ته‌ نیتو بیرتکه‌وه‌!، که‌واته (مه‌ولانا) بۆچی له‌ کۆلانه‌کانی دیمه‌شق به‌دوا‌ی شه‌مسدا ده‌گه‌رێ؟

کتیبی ره‌ش کۆمه‌لێک بابه‌تی جو‌راوجۆر ده‌روورژینێ له‌وانه‌ بابه‌تی [ئیسرا و میعراج] له‌ ده‌قه‌کانی ئیبن عه‌ره‌بیدا و گه‌شته‌ روحانییه‌کانی [دانتی] له‌ کۆمیدیا‌ی خوداوه‌ندیدا، لیکدانه‌وه‌کانی «ئیبن طفیل»ی فه‌یله‌سوفی ئەنده‌لوسی و به‌سه‌ره‌اتی ئەو منداله‌ی که‌ ئاسکه‌ کیویه‌ک به‌شیری گوانی و له‌ دوورگه‌یه‌کی چۆلوه‌ژل گه‌وره‌ی ده‌کا، لێره‌ مه‌به‌ست له‌ سه‌ربورده‌ی (حي بن يقظان)ه، هه‌روه‌ها (رۆینسۆ کرۆسۆ)ی دانیال دیفۆ... تاد پاشان ته‌وه‌ریکی تری (کتیبی ره‌ش) هه‌روه‌کو رۆمانی «به‌فر» پابه‌نده‌ به‌جیهانی ئالۆز و قه‌ره‌بالغی شوین، شوین لای پاموک هه‌میشه‌ پراوپه‌ له‌ ئامراز و که‌رسته‌ و که‌لوپه‌ل و شتگه‌لی جو‌راوجۆر، واته‌ شوین به‌رده‌وام نو‌قمی که‌رسته‌کانی ژبانه‌ و بوون له‌ ریگه‌ی ئاماژه‌ و جو‌وله‌ و بزافی هه‌مه‌جو‌ری شتگه‌له‌وه‌ خۆی ده‌رده‌خا، نه‌خاسمه‌ دو‌کانه‌ پازاوه‌که‌ی

(عه لائەدین) که پریه تی له که لویه لی ناوازی ژیان وهک بووکه شووشه ی رهنگا ورهنگ، ده مانچه و تفهنگی پلاستیکی، کتیبی زارۆکان، کتیبی پۆلیسی (روئیای هاوسه ری غالب و خوشکی جه لال سالیک.. که موعتاده به خویندنه وهی رۆمانی پۆلیسی) بیسکویت و شوکولاته، بۆیه ی نینۆک و ئه سیتۆن، کاتژمیری پلاستیکی، زۆر جوژه چاویلکه، به تاییه تی چاویلکه ی رهش، بۆ ئه و مندالانه ی که سه یری فیلمی ئه مریکی ده که ن و پیشتر دین چاویلکه ی رهش له دوکمانی عه لائەدین ده سین، زۆر جوژه بنیشت و یانه سیب، که وینه ی (حه مدی قه پلان) ی زۆرانباز و یاریکه رانی توپی پی و هونه رمه ندانیان بۆ ده رده چی، ته زیج و عه تروگولا و و کریمی لیو و گوۆقاری رامیاری و رووت و بی په رده .. روئیای و غالب له ده ورانی مندالییانه وه ناشنای دوکمانی عه لائەدین له نیشانتاشی و دوای ئه وهش که روئیای به بیوه ژنی شوو به (غالب) ی پاریزه ر ده کا به رده وام سه ردانی ئه و دوکانه فه نتازییه ده که ن و شه ریه ت و شه راب و گوۆقار و گولا و بووکه شووشه و ماکیاج و ستیان و موعه له باتی لی ده کرن..

دواجار روئیای شوخوشه نگ له نیو ئه م دوکانه دا له لایه ن توند په وه کانه وه تیرۆر ده کری و خوینی نالی ده تکینه سه ر بووکه شووشه رهنگا ورهنگه کان!، پیشتر (جه لال سالیک) له هه مان شه قام تیرۆر ده کری و ته رمه که ی به رۆژنامه ی میلییه ت ده پیچری، ئه و رۆژه ی که ته رمی (سالیک) بۆ

سه رقه بران ده بردی «عه لائەدین» له به رده م دوکانه که ی وه ستاوه و به غه ربی و خه مناکای چاوی بریوه ته ئاپۆره ی خه لکه که .. له پاژی دووه می رۆمانی کتیبی ره شدا بۆ ماوه یه کی دوو درۆیژ (سالیک) چون کاره کته ریکی (شه به حی). یا تارمایی ئامیژ مامه له ی له گه ل ده کریته وه به هیج شیوه یه ک ده رناکه وی، چونکه جه لال و روئیای زرخوشکی له پرێکدا ون ده بن و غالب له هه مان ژووری جه لال کاره رۆژنامه گه ربیه کان ئه نجام ده داو به دوای کوئه گوشه و ده سنووسه کانی جه لالدا ده گه ری و تاراده یه ک به رده وامی به گوشه که ی ده داو واناکا ستافی رۆژنامه ی [میلییه ت] هه ست به حاله تی جه لال بکه ن.. به لام غالبی پاریزه ر و میتردی روئیای که سایه تییه کی نیمچه رۆمانسییه و حه زی له رابواردن و سه ردانی که به ربیه و سه زانیخانه کان و سینه ماکانی ئه سته میۆله، به تاییه تی فیلمی پۆرنۆ، له سه زانیخانه کان سه زانییه کان لاسایی که چه ئه کته ره سینه ماییه کان ده که نه وه و نه خاسمه (تورکان شورای)، یان (به قیس) که له سه رده می قه ناغی زانکوویه وه یه کلایه نه (غالب) ی خووش ویستوه و دوای مردنی (نیهاد) ی میتردی دی و خوئی به (غالب) ده ناسینی و پیی ده لێ من ده میکه تۆم خووش ده وی، که چی (غالب) شیوه ی ئه و که چه ی نایه ته وه بیـــــ، زۆریه ی که سایه تییه کان له ریگه ی خه یال و نااگایی به دوای چیژ و له زه تدا ده گه رین و به خه یال پرۆسه ی سیکی ئه نجام ده دن، هه روه ها

گرۆیه کی ئایینی هه ن به شیوه یه کی به رده وام چاوه روانی ده رکه وتنی (مه هدی) ده که ن و گوایه دی و ده جال ده کوژی و دنیا به ره و خووشی و یه کسانی و دادپه ره ری ده با!، که چی کتیبی رهش له بنه په تدا کتیبی ئه و شه ورۆیانه یه که به بی ناگایی له خه وی قوول و شیرین راست ده بنه وه و به خه ورۆیی ریگا نادیاره کان ده برن، کتیبی رهش.. کتیبی پیته گه رانه فره ت لی کراوه کانه ئه وانه ی به په رۆشه وه به دوای نه یینییه کانی پیته کان ویتل و سه رگه ردانن، سه ربورده ی (جه لال و عه بدی پاشا) ش پیته ندی به نه یینی پیته وه هه یه، کی ده توانی شیوه ی پیته غه مگینه کانی ده موچاوی سه ری په ریترای عه بدی پاشا بگویری، (فضل الله)، له سه ره تاوه باوه ری به دنیای نه یینی ئامیژی پیته کان هیناوه، دواتر ئه م ریتبازه باطنییه له ئیرانه وه ده گاته خاکی ئه نادۆل و [نه سیمی] شاعیر و جینشینی (فضل الله) ده توانی کرۆک و گه وهه ری ئه م ته ربیقه ته له نیوه ندی موربدانی ته ربیقه تی به گداشیدا بلا و بکاته وه، ئه م ریتبازه له بنه په تدا پیته ندی به گه وهه ری فه رمووده یه که وه هه یه که ئاماژه به «کردگار و گه نجی شاراوه» ده داو، بۆیه نه یینییه کانی پیته پیته ندی به نور و روخسار و جیلوه و جیلوه دان و جوانییه وه هه یه، زۆرجار پیته شاراوه کان له روخساری مه عشوقدا هه روه کو به نگ و حه شیش له ریگه ی پرشنگ و رووناکییه وه تیکه ل به نیگا و دل و ده روون ده بن و سه رتاسه ری روح مه نگ و مه ست و غه مگین ده که ن،

عاشق به هۆی ئاوینه‌ی شیوه و روخساری جوانی «مه‌عشوق» هوه سه‌رمه‌ست و به‌له‌نگاز و په‌نجه‌رۆیه، ئەم کردە‌ی ته‌جه‌للی و ته‌جه‌للا زمانییه‌ لای «ئیبین عه‌ره‌بی» پێوه‌ندی به‌ پیشتر و دواتر و زووتر و دره‌نگتر و قووناخی نیگا و سرووش و ده‌رکه‌وتن و کات و شوپنی کتیبه‌ پیرۆزه‌کانه‌وه‌ نییه، به‌لکو‌ کردگار له‌ ئەزل و هه‌ره‌ پێشوه‌وه‌ له‌ پێگه‌ی پیت و وشه‌ و ناوکۆبی رسته‌ و گه‌نجی زارومانه‌وه‌ جیلوه‌ی داوه، واته‌ جیلوه‌دانێک له‌ ئەزله‌وه‌ بۆ ئەبه‌د، پیتگه‌راکان له‌سه‌ده‌ی حه‌قده‌وه‌ تا ئیستا سه‌رقال و خه‌ریکی دۆزینه‌وه‌ی ئاماژه‌کانی ماناکان و ماناکانی ئاماژه‌کان، حه‌للای دوا‌ی مردنی ژوو‌ریک ده‌سنووسی پر له‌ ئاماژه‌ی جی هیتشتوه‌. هه‌روه‌ها له‌ رۆمانی کتیبی ره‌شدا نووسینه‌کانی (ف. م. ئوتشونجو). ئاماژه‌ به‌ بۆسفۆر و مه‌رمه‌ره‌ ده‌دا و شپوه‌ی پیتی (u) ی لاتینی به‌شپوه‌و شکلێ (لوت) ده‌چوینێ و پیتی (Z) هه‌ردوو لای (چاو) و پیتی (H) به‌شپوه‌ی ئاسۆبی ته‌واوی روخساری ده‌م و چاو ده‌گه‌یه‌نی، لی‌ره‌ ده‌لاله‌ت ئاماژه بۆ مانای نه‌پیتی هه‌ر پیتیک ده‌داو مانای دووه‌می هه‌ر پیت و وشه‌ و رسته‌ و تیکستی‌ک و مانای دره‌وشاوه‌ی زنجیره‌ی ماناکان و گۆشه‌نیگای ئاماژه‌گه‌له‌کان له‌ بوا‌ری نووسین و ژبانه‌ ده‌خاته‌ روو، جه‌لال سالی‌ک له‌ گۆشه‌که‌یدا ده‌بنووسی (ئپوه‌ش هه‌روه‌ها گوئیکی نیتوباغی یادگه‌من) له‌وانه‌یه‌ جه‌لال سالی‌ک ئەم گوفتاره‌ی له‌ (ئیبین زه‌هرانی)

وه‌رگرتبێ، چونکه‌ به‌پیتی بۆچوونی ئیبین زه‌هرانی (پیت) ئەسل و بنه‌چه‌ی هه‌موو شتی‌که، ئەم بیروبو‌چوونه‌ی ئیبین زه‌هرانی له‌ بنه‌ره‌تدا بیروبو‌چوونی (فضل الله) یه‌ و له‌ کتیبی (جاویداننامه) دا گوزاره‌ی لی‌ کراوه‌- جه‌لال سالی‌ک وه‌کو «کا» ی پالنه‌وانی رۆمانی (به‌فر) که‌سایه‌تی‌یه‌که‌ تا راده‌یه‌ک سه‌ر به‌ تیروانینه‌کانی پۆست مۆدێرنه‌یه‌ و ده‌به‌وێ له‌ پێگه‌ی گۆشه‌که‌یه‌وه‌ ده‌سه‌لاتی سینترالیزی تیکست و هزر و بی‌رکردنه‌وه‌ ئوسولییه‌کان هه‌لبه‌وشیتیته‌وه، ئەو ماوه‌یه‌ی که‌ له‌گه‌ل رۆیا ون ده‌بن، (غالب) درپژه‌ به‌ گۆشه‌ رۆژنامه‌گه‌ری‌یه‌که‌ی ده‌دا، هۆکاری یه‌که‌می خۆ و نکردن و دیار نه‌مانی جه‌لال بۆ هه‌ره‌شه‌ی توندپه‌وه‌کان ده‌گه‌ریته‌وه، که‌ به‌شپوه‌یه‌کی به‌رده‌وام له‌ پێگه‌ی ته‌له‌فۆنه‌وه‌ گه‌ف و هه‌ره‌شه‌و گوپه‌شه‌ی کوشتنی لی‌ ده‌کری، له‌ هه‌مان کاتدا (غالب) زۆر به‌که‌سایه‌تی (سالی‌ک) سه‌رسامه‌ و هه‌ز ده‌کا لاسایی هه‌لسوکه‌وت و په‌فتار و هه‌تا بی‌ر و هزر و بۆچوون و روانینه‌کانی بکاته‌وه، له‌لایه‌کی دیکه‌وه‌ (جه‌لال سالی‌ک) ده‌توانی له‌و ماوه‌ی خۆ هه‌شاردانه‌یدا له‌گه‌ل (رۆیا) گوئی بۆ ده‌نگی خامۆش و کوشماتی خودی خۆی هه‌لخا و چیرۆکه‌ خودییه‌کانی ده‌ربری و رۆیاش یه‌که‌یه‌که‌ی چیرۆکه‌ گێتدراوه‌کان تۆمار بکا، ئەم گوئی هه‌لخاستنه‌ی جه‌لال بۆ بی‌ ده‌نگییه‌کانی خودی پێوه‌ندی به‌ گوفتاریکی (شیخ زاده) هوه‌ هه‌یه‌ که‌ ده‌لی: مرۆف پیبسته‌ خۆی بی،

هه‌روه‌ها [شه‌مسی ته‌بریزی] یه‌که‌م چاوپێتکه‌وتندا به‌ [مه‌ولانای رۆمی] ده‌لی: ئەمانه‌ی هه‌لی‌ده‌رپێژی رسته‌کانی نیتو کتیبین ئە‌ی کوا رسته‌کانی خۆت! ئەم کردە‌ی خۆناسین و گه‌ران به‌ دوا‌ی خوددا له‌ ئەسل و بنه‌ره‌تدا گوفتاریکی سوکراتییه‌.. که‌ دهنی مرۆف ده‌دا خودی خۆی بناسی، به‌لام لی‌ره‌ وه‌م رۆمانه‌دا سه‌رحه‌م گه‌ران و پشکنین و هه‌ول و کۆششه‌ خودییه‌کان تا راده‌یه‌کی زۆر په‌یوه‌ستن به‌دید و بۆچوون و تیروانینی پیتگه‌راکانه‌وه، چونکه‌ پیتگه‌را له‌ پێگه‌ی شانگانی کۆدو گه‌مه‌ی وشه‌گه‌ل و نووسینه‌ نه‌پیتی‌یه‌کانه‌وه‌ ماناکانی ئاماژه‌کان و ئاماژه‌کانی ماناکان ده‌خوینیته‌وه‌ و له‌ دید و روانگه‌ی کتیبی (نه‌پیتی گه‌لی پیته‌کان و نبوونی نه‌پیتی‌یه‌کان) هوه‌ له‌ بوون و گه‌ردوون و ژبان و جوانی و پێگه‌و ریکخستنی پیته‌کان ده‌روانی، لی‌ره‌وه‌ پیتو‌ندی‌گه‌لیکی گرنگ و کاریگه‌ر له‌نیوان نه‌پیتی پیته‌کان و مانای ده‌موچاو (روخسار) ده‌دۆزیته‌وه‌و راقه‌ده‌کری، له‌ کتیبی (جاویداننامه) دا جه‌خت له‌سه‌ر ئەوه‌ ده‌کری که‌ روخساری هه‌ر ده‌موچاوێک حه‌وت (۷) هیللی تیتدایه‌ و پیتگه‌را به‌هۆی ئەم هیللانه‌وه‌ به‌دوا‌ی واتای پیته‌کاندا ده‌گه‌رین، به‌لام کێ ده‌توانی لوغزی پرشنگ و روناکی‌یه‌ ئالۆزه‌کانی شپوه‌ و روخساره‌ خودا کرده‌کان راقه‌ بکا و به‌تیشکه‌ سوبحانی‌یه‌کانی که‌فالی جوانی مه‌ست و سه‌رگه‌ردان نه‌بی، جوانی ترسناکترین په‌گه‌ز و

شیت ئەنگیزترین توخمی ئافەریدەسازی رسته و کۆپلە ئاگرینەکانی شیعرە، جوانی روحی وشە لە خاموشییەکی پەتیپەوه رووه و جوولە و بزاقی سیمپۆلۆژی دەباو لە وەهمخانەکانی ژباندادا دژی مەرگ پێدەکەنی، کەواتە پیت ئالۆزترین پاژ و تەمومژاویترن بەشی پیکهاتەکانی لەوحە سەرسوپمێن و سەرسامکەرەکانی جوانییە، سۆفیزمانی پیتگەرە هەمیشە باوەریان بەو هیزە نەرمونیان و ئیستیتیکییە هەیه کە وەکو دەستیک بەشیپوێهەکی پەنھان و نەینی پێوھندی نیوان سەرجم شتگەلەکان ریک دەخا، بۆیە پیتگەرە هەول دەدات دەلالەتی مانا نەینیپەکان بدۆزیتەوه تا کۆدە ئالۆزەکان لەبەردەم لیکدانەوهەکانی زەیندا دەکرینەوه، ژبان لای پیتگەرە پانتاییە کە لە کۆد و ئامازە و نیشانە، وشە و وینە و پیتی سەر کەرسە و کەلوپەل و شتگەلە پلاستیکییەکانی دوکانی (عەلانی دین غەریب) گشتیان هەلگری کۆمەلێک ئامازەن، بەلام کێ دەتوانێ لە گسەوهەری ئەو ئامازانە بگا؟، یا ئامازە نەینیپەکانی سەر لەوحی روخسار ئامازە بە روودانی رووداوگەلێکی نزیك و دوور دەکەن، پیتگەرەکان بە لیکدانەوهی هیلە نادیارەکانی روخسار مۆنادە درەوشاوەکانی گیانی میهری بالا دەدۆزنەوه، بۆیە پیتگەرە هەمیشە بەشەراییەکانی میهر سەرمەست و سەرخۆش و بەهۆی نەینیپەکانی (پیت) بەدوای شەبەنگی جوان و ئالۆزی میهر

سەرگەشتە و عەودالەن، لە روویەکی دیکەوه (کتیبی رەش) کتیبی فەنتازیا و سیکس و گەمە ئیروتیکییەکانی جەستەیه، بەشیکێ ئەم رۆمانە بە دوردریژی لە کەشوهەوای گەورەترین مائی لەشفرۆشی دەدوێ لە شەقامی (بەگ ئوغلو) و جوانییەکانی شاری ئەستەمبۆل بە کەشی مۆسیقی و حەشیشە کیشان و راکی نۆشین و چالاکێ کچە جوانەکان دەبەستیتەوه، هەر لەم کەشوهەوای ئەسکەندەر دەمیکە هەول دەدات لە هوتیلی (بارا پالاس) لە رینگە شاندیکێ تەلەفزیۆنی ئینگلیزی دیمانیەک لە گەل جەلال سالیك ئەنجام دات، ئینگلیزەکان زۆریان پێخۆشە سالیك روانینەکانی دەربەری، پاشان (غالب) کە بەردەوام لاسایی کەسایەتی سالیك دەکاتەوه، لە شۆتینی ئەو دیمانیە ئەنجام دەدات، لە کۆتایییدا دەلیم دەکری کتیبی رەش چەندین خۆیندەوهی جیاوازی بۆ بکری.. لەوانە لیکۆلینەوه لە کەشوهەوای ئالۆزی ژووڕەکە (جەلال سالیك) لە ئەپارتمانی (شەر قلب) ولیدوان لە شتگەلە پەرشویلاوەکان کە تا رادەیهک لە ژووڕەکە (کا) دەکا لە رۆمانی (بەفر).. فیلمە پۆرنۆکانی سینەما (قوناق) و جوولەکی کچە ئەکتەرە نەشمیلەکان، دوکانە فەنتازییەکە (عەلانی دین)، ئەو پێوھندییە سۆفیزمە (مەولانا) و (شەمس تەبری) .. ئەو دەمە (مەولانا) لە کۆلانەکانی دیمەشقا سەرگەردانە و دەلی: بۆچی بە دوایدا دەگەڕیم لە کاتیکیدا کە

ئەو خۆی منم، غالب و سۆزانیخانەکان یا کارکردن لەسەر ئەو گوفتارە (شیخ زاده) کە دەلی: لە پیتا و ئەوهی مرۆف خۆی پیت، پیتوێستە لە ناخی خۆیدا وینەکی بدۆزیتەوه، هەروەها چیرۆکی تایبەتی و هزرگەلەکانی، مەرگی جەلال سالیك و روئیا، ئالۆزی پێوھندی کولتووری لە نیوان خۆرەلات و خۆرئاوا... و چۆنیەتی گێرانی وەهێ چیرۆکەکان و کۆمەلێک بابەتی تر کە لە رۆمانەکاندا هاتوون...

سەرچاوه:

ناوی کتیب: الکتاب الاسود (کتیبی

رەش)

ناوی نووسەر: نۆرمان پاموک

وەرگێت: عەبدولقادر عەبدالی

لە بلاوکراوەی (دار المدی)

چاپی یەکەم: سالی ۲۰۰۶